

ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Και τώρα ως έρθουμε στην αρχή της χειμωνιάτικης περιόδου.

Σάν πρώτο έργο δόθηκε απ' το Θέατρο Κατερίνας ή τραγωδία του Σαίξπηρ «Αντώνιος και Κλεοπάτρα» με σκηνοθεσία του κ. Καραντινού. Ήταν από πριν φανερό πως το έγχείρημα ήταν καταδικασμένο. Γιατί ό θίασος κάθε άλλο ήταν σέ θέση νά δώσει τραγωδία και μάλιστα μ

ελάχιστη προπαρασκευή. Έτσι δέν έδωσε τή σαιξπηρία τραγωδία ενός ώριμου έρωτικού πάθους, πού δντας ή αίτια τής ήττας του 'Αντώνιου, φέρνει και τήν καταστροφή του έρωτικού δεσμού του με τήν Κλεοπάτρα, ενός δεσμού πού ήταν όρρηχτα δεμένος μέ τήν έξουσία και σπάει σάν χάνεται τούτη, φέρνοντας τό χαμό. Δέ δόθηκε ούτε ή πολυσύνθετη Κλεοπάτρα, ούτε ό μεγαλόπρεπος 'Αντώνιος στήν θλιβερή του πώση, ούτε ή άτμόσφαιρα του έργου, πού παίζονται οι τύχες του κόσμου και αστράφτουν οι αίχμες του πάθους. Δέ μπόρεσε ό σκηνοθέτης νά δαμάσει τό φαβερό στοιχείο τής διάσπασης τής συνοχής του έργου πού προκαλούσε ή αδιάκοπη μετάθεση τής δράσης, μέ τή διαδοχή σκηνών, σέ διάφορους τόπους. Στή «γυμνή» σκηνή του έλισαβετιανού Θεάτρου, όπου δέ δέσμευε τό δημιουργό ή στατική σκηνογραφία, ό Σαίξπηρ μέ κυρίαρχο και παντοδύναμο στοιχείο τό λόγο, ανάλαφρα και γοργά ταξίδευε τό θεατή, μέ τά φτερά τής φαντασίας, σ' όλους τούς τόπους κι' ανάμεσα γής κι' ούρανό, μ' άπόλυτη ένότητα τής δράσης, δίχως χάσμα κανένα και καμμιάν άχαρη ύλική προσγείωση και βάρος. Αύτή ή τυραννία του παρεξηγημένου ρεαλιστικού σκηνοποιού, γιατί κάθε άλλο παρά αυτός είναι ό σωστός ρεαλισμός, δντας όλοτέρτα κάτι τι έξωτερικό και νόθο (άξίζει τό θέμα νά μās άπασχολήσει άλλη φορά) του ήταν άγνωστη: αυτό μās έμποδίζει νά πλησιάσουμε τό πνεύμα του. Ό κ. Καραντινός σωστά, σά βασική σύλληψη, ξεκίνησε μ' ανάλαφρα σκηνικά, πού δέν *άναπαροστούνε* μά μονάχα *υποδηλώνουν* τόν τόπο, θέλοντας νά πετύχει μέ τή γρήγορη άλλαγή, τή συνέχεια κι' ένότητα τής δράσης. Στήν πραγματική όμως έφαρμογή δέν τό πέτυχε, και δημιουργήθηκαν χάσματα ανάμεσα στις σκηνές, πού διασπάσανε τήν ένότητα τούτη. Αξιόλογη ήταν ή αισθητική επίτευξη του κ. Βασιλείου στό είδος αυτό των σκηνοικών καθώς και σά περισσότερα απ' τά κοστούμια του. Η πλαστικότητα και μουσικότητα του Σαίξπηριου λόγου δέν μεταφέρθηκαν στή γλώσσα μας μέ τή μετάφραση του κ. Μ. και τής κ. Δ. Σκουλούδη.

Ίδιαίτερα αξιόλογη παράσταση έργου όχι αξιόλογου, νά τι ήταν τό άνέβασμα τής «Κληρονόμου» των 'Αμερικάνων Ρούθ και Αύγουστου Γκέτς, απ' τό θίασο Μουσούρη, μέ σκηνοθεσία του κ. 'Αλέξη Σολομού.

Τό έργο τούτο, θεατρική διασκευή του μυθιστορήματος του 'Αμερικάνου Τζέιμς «Πλατεία Ουάσιγκτων» είναι ή ψυχογραφία ενός καταπιεσμένου απ' τόν πατέρα του κοριτσιού πού ύποφέρει γιατί νοιώθει τόν έαυτό του σάν ένα μηδενικό μπρός στήν έξιδανικευμένη εικόνα τήν πεθαμένης μάνας τής: αυτό τό συναισθημα τής κατωτερότητας τήν κάνει νά μαραζώνει ανάμεσα στους σαφούς του χρυσαφιού της μέσ' τούς τοίχους του σπιτιού: κι' όταν βλέπει πως ό άντρας πού αγάπησε τή θέλει μονάχα γιά τά λεφτά της, τόν διώχνει, σάν ξαναγυρίζει αυτός κοντά της και μένει όριστικά, κλεισμένη στόν έαυτό της, πάνου στό κέντημά της, δίχως κανένα ιδανικό, καμμιά προέχταση πρós τούς άλλους, καμμιά δράση παρά τις δυνατότητες πού τής δίνει ό σημαντικός πλούτος, τέλεια άντικοινωνικό πιά κι' άρνητικό στοιχείο. Αύτή ή έλλειψη κάθε προέχτασης κι' ένδιαφέροντος του έργου πέρα απ' τήν άτομική περίπτωση κ' ή συμπαθητικά προβαλλόμενη λύση τής νέκρωσης, του κλεισίματος στόν «εαυτό» μας, τής άντικοινωνικότητας και τής έλλειψης κάθε ιδανικού τό κάνει άπορριπτό, γιατί είναι κακή διδασκαλία όπως δίνεται σάν παράδειγμα πρós μίμηση, μέ δικαίωση τής όλης κορείας τής ήρωϊδας και τής τελικής της τοποθέτησης. Η παράσταση είπαμε πως ήταν άληθινά αξιόλογη. Ό κ. Σολομός έδωσε στήν έρμηνεία όλοζώντανο έκφραστικό παλμό και μπόρεσε νά συνδέσει σ' άρμονική ένότητα ύφους και ρυθμού τις έκτελέσεις όλων των ήθοποιών.

Η δ. Λαμπέτη μās έδειξε ότι μπορεί νά πλάσει κάτι διαφορετικό, έξω απ' τ' άπαλά και χαριτωμένα κοριτσόπουλα τήν είδαμε ν' αναδίνει μ' έκφραστική δύναμη τήν ένταση του ποιού τής ανθρώπινης ψυχής: σ' άληθινό και σωστό τόνο. Ό κ. Μουσούρης ήταν σωστά στηλιζαρισμένος σέ μία συγκρατημένη και παραστατική γραμμή μιάς συναισθηματικής κλίμακας ψυχρότητας, ειρωνίας, σίχτου και μίσους. Κι' όλοι

οι ήθοποιοί, ή δ. Παϊτατζή, ό κ. Τζόγιας, ή κ. Λαλοπούλου, ή κ. Φωκά, ή δ. Χατζηαργύρη κι' ό κ. Δημόπουλος, κινήθηκαν γενικά ό καθένας στή σωστή του τοποθέτηση και σ' άρμονία μεταξύ τους. Χαραχτηριστικό είναι ότι δόθηκε ή άπαιτούμενη προσοχή στήν άψογη κι' έκφραστική έχτέλεση και των μικρών και διακοσμητικών ρόλων, πού συνήθως τόσο τούς παραμελούμε, μέ κακές συνέπειες καταστροφής του συνόλου.